COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 22.3.2007
COM(2007) 128 final

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ŞI CĂTRE CONSILIU

Etape către o gestionare durabilă a apei în Uniunea Europeană

- prima etapă în punerea în aplicare a Directivei-cadru 2000/60/CE privind apa –

[SEC(2007) 362]
[SEC(2007) 363]

COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ŞI CĂTRE CONSILIU

Etape către o gestionare durabilă a apei în Uniunea Europeană

INTRODUCERE

"Apa nu este un produs comercial ca oricare altul, ci o moştenire ce trebuie protejată, apărată şi tratată ca atare."[1]

Apa este indispensabilă pentru supraviețuirea oamenilor şi pentru dezvoltare. Ea este esențială pentru viața umană şi este necesară în numeroase activități şi procese industriale. În natură trebuie să fie disponibile cantități adecvate, de o calitate corespunzătoare, pentru a susține viața sălbatică, plantele şu ecosistemele unice.

Prea multă apă poate avea ca efect pierderi de vieți şi daune ca urmare a inundațiilor, aşa cum se întâmplă în Uniunea Europeană aproape în fiecare an. Prea puțină apă este la fel de devastatoare, precum seceta care apare tot mai des. Se aşteaptă ca toate aceste evenimente să devină mai frecvente şi mai extreme conform prognozelor privind impactul schimbărilor climatice.

Menținerea unui echilibru durabil între toate aceste aspecte constituie obiectivul **Directivei-cadru privind apa** (DCA), adoptată în 2000[2], care pune bazele unei politici moderne, holistice şi ambițioase în domeniul apei pentru Uniunea Europeană.

În această comunicare se face un rezumat al primului raport privind progresele înregistrate la punerea în aplicare a DCA [aşa cum prevede articolul 18, alineatul (3)][3]. Se fac, de asemenea, recomandări pentru următorul punct de referință: planurile privind gestionarea bazinelor hidrografice. Aceste planuri, care sunt scadente în decembrie 2009, vor aduce şi alte îmbunătățiri reale pentru întregul sistem al apelor, sub forma unor programe de măsuri, care trebuie să devină operaționale până în 2012 şi să conducă la atingerea obiectivelor directivei până în 2015.

1. POLITICA UE ÎN DOMENIUL APEI – SCURTĂ PREZENTARE

Directiva-cadru privind apa stabileşte un cadru legal pentru a garanta cantități suficiente de apă de bună calitate în Europa. Obiectivele sale cheie sunt:

- să extindă protecția apei pentru toate apele: apele de suprafață şi subterane interioare şi litorale;
- să atingă o „stare bună" pentru toate apele până în 2015;

---

1 Considerentul 1 din directiva-cadru privind apa

2 Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European şi a Consiliului, de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1).

3 O analiză mai detaliată este publicată în documentul de lucru al serviciilor Comisiei (SEC(2007) 362).

- să pună bazele gestionării apelor în bazinele hidrografice;
- să combine valorile limită ale emisiilor cu standardele de calitate a mediului;
- să asigure că preţul apei oferă stimulente adecvate consumatorilor de apă pentru ca aceştia să folosească eficient resursele de apă;
- să implice mai strâns cetăţenii;
- să alinieze legislaţia.

Directiva a identificat şi două domenii în care este necesară o legislaţie mai specifică: apele subterane (articolul 17) şi substanţele prioritare[4] (articolul 16). Noua directivă privind apele subterane[5] a fost adoptată recent de către Parlamentul European şi Consiliu, în timp ce propunerea de directivă privind substanţele prioritare[6] este încă în curs de negociere.

Alte două propuneri legislative recente vor extinde domeniul de aplicare al politicii UE în domeniul apei şi vor completa cadrul cuprinzător al gestionării şi protecţiei apelor: propunerea de directivă privind evaluarea şi gestionarea inundaţiilor[7] şi propunerea de directivă privind strategia maritimă.[8]

2. APELE EUROPENE – O RESURSĂ AMENINŢATĂ

În conformitate cu articolul 5 din DCA, statele membre au avut obligaţia de a efectua o analiză economică si de mediu până în decembrie 2004, pentru cea mai mare parte din aceasta folosind datele existente. Rezultatele de mai jos se bazează integral pe rapoartele provenite de la statele membre privind această „analiză în conformitate cu articolul 5".

2.1. Situaţia actuală a apelor din UE – mai gravă decât cea preconizată

În specificaţiile referitoare la articolul 5, stabilite în Anexa II la directivă, întrebarea cheie la care au trebuit să răspundă statele membre era: „Care este riscul de nerespectare a obiectivelor de mediu din DCA pe baza datelor actuale?" (vezi Figura 1). Deoarece obiectivele DCA trebuie să fie îndeplinite până în 2015, rezultatele ilustrează „distanţa actuală faţă de ţintă" a eforturilor naţionale de protejare a apelor.

---

4 Substanţe chimice care fac obiectul unei preocupări majore în UE şi care cauzează poluarea apelor de suprafaţă.
5 Directiva 2006/118/CE (JO L 372, 27.12.2006, p.19).
6 Propunerea (COM (2006) 397 final) din 17 iulie 2006.
7 COM(2006)15 final din 18.01.2006.
8 COM(2005)505 final din 24.10.2005.

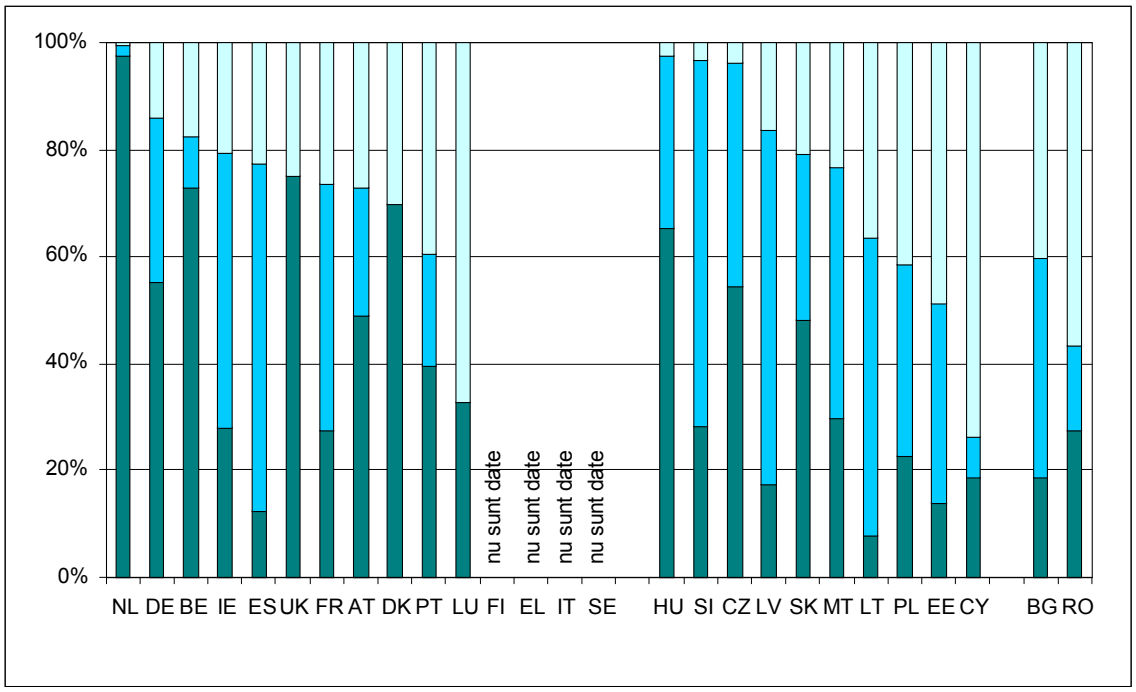

Figura 1: Procentul de corpuri de apă de suprafață cu risc de neîndeplinire a obiectivelor DCA pe stat membru - ■ = 'cu risc', ■ = 'date insuficiente', ■ = 'fără risc' (pe baza rapoartelor statelor membre)[9]

Procentual real de corpuri de ape care îndeplinesc toate obiectivele DCA este scăzut, iar în unele state membre este chiar de 1%. Cu toate acestea, trebuie să se analizeze rezultatele mai detaliat.

Numărul ridicat de ape „cu risc" este asociat în mod clar cu zonele dens populate şi cu regiunile cu un consum intensiv, adesea nedurabil, al apei. Mai mult, DCA ia în considerație, pentru prima oară, într-un mod cuprinzător, toate tipurile de presiune şi de impact asupra apei la nivel comunitar, inclusiv problemele cauzate de degradarea structurală a ecosistemelor şi impactul parametrilor biologici. Multe state membre au abordat această provocare folosind estimări aferente „celui mai grav caz", cu scopul de a evalua sănătatea ecosistemelor acvatice şi indicatorilor referitori la biodiversitate.

În plus, politica UE în domeniul apei a abordat anumiți factori care exercită presiuni importante, cum ar fi poluarea datorită evacuării apelor urbane uzate[10], nutrienții proveniți din agricultură[11], emisiile industriale[12] şi evacuarea substanțelor periculoase[13], cu mult înainte de DCA. Analiza agregată a impactului acestor presiuni relevă în mod clar diferențele existente la punerea în aplicare a acestei legislații (care sunt foarte mici în anumite state membre). Acolo unde au fost făcute investiții adecvate în ultimii 10 până la 30 de ani, aceste probleme

9 Pentru mai multe detalii, a se vedea SEC(2007) 362.
10 Directiva 91/271/CEE (JO L 135, 30.5.1991, p.40)
11 Directiva 91/676/CEE (JO L 375, 31.12.1991, p. 1–8)
12 Directiva 96/61/CE, JO L 257, 10.10.96, p. 26
13 Directiva 76/464/CEE (JO L 129, 18.5.1976, p. 23) şi directivele derivate corespunzătoare

au fost în general rezolvate. Pentru cele zece state membre care au aderat în 2004 şi pentru cele două care au aderat în 2007 (împreună UE-12), punerea integrală în aplicare a reglementărilor privind investiţiile importante pentru controlul surselor punctiforme este influenţată de perioadele de tranziţie, care durează, în majoritatea cazurilor, până în 2015.

Poluarea datorată apelor municipale uzate – stadiul actual de punere în aplicare (pentru detalii vezi SEC(2007) 363)

Comunitatea Europeană a adoptat Directiva 91/271/CEE privind tratarea apelor urbane reziduale, cu scopul de a reglementa evacuările de ape municipale uzate de la sate mai mari, oraşe şi municipii. Directiva specifică explicit tipul de tratare care trebuie să fie asigurat.

În UE-15, cantităţi semnificative de ape uzate nu sunt tratate încă în mod adecvat înainte de a fi evacuate în apele de suprafaţă. Aşa cum arată situaţia de la 1 ianuarie 2003[14], statele membre au raportat o punere în aplicare a directivei în procent de numai 81%. Decalajele principale sunt reprezentate de lipsa unui tratări (adecvate) şi de lipsa unei desemnări a „zonelor sensibile" în care este necesară o tratare mai strictă pentru a proteja lacurile, apele litorale şi maritime vulnerabile împotriva poluării cu nutrienţi. Comisia contestă unele grade de punere în aplicare raportate de statele membre. În consecinţă, în anii precedenţi, Comisia a întreprins acţiuni juridice împotriva mai multor state membre.

UE a cheltuit sume considerabile din fondurile comunitare (în principal din fondurile de coeziune) pentru a cofinanţa staţiile de tratare a apelor uzate din statele membre. De exemplu, 9 miliarde de euro au fost alocate în patru din statele membre ale UE-15 şi 5,6 miliarde pentru UE-10, în perioada 2000-2006. Pentru noile state membre din UE-12, se estimează că vor fi necesare aproximativ 35 miliarde de euro în următorii 10 ani pentru a se conforma cu directiva.

Poluarea datorată nitraţilor proveniţi din agricultură – punerea în aplicare, în prezent (pentru detalii, vezi COM(2007)120 final)

Poluarea difuză, din surse agricole, este o ameninţare majoră pentru apele UE. Cel de-al treilea raport asupra punerii în aplicare a Directivei privind nitraţii confirmă contribuţia semnificativă a agriculturii la poluarea cu nitraţi a apelor subterane şi de suprafaţă şi la eutrofizare. În anii precedenţi au fost înregistrate progrese în ceea ce priveşte punerea în aplicare a acestei directive, deşi aceasta este încă incompletă şi sunt necesare eforturi suplimentare. Trebuie să se completeze desemnarea zonelor vulnerabile la nitraţi, care s-au extins de la 35,5% din teritoriul UE-15 în 1999 până la 44% în 2003, în special în statele membre din regiunea sudică a Europei. Programele de acţiune trebuie să se îmbunătăţească în ceea ce priveşte calitatea şi caracterul complet al măsurii, inclusiv adoptarea de acţiuni consolidate, în cazul în care neîndeplinirea obiectivelor directivei este evidentă**.**

2.2. Presiuni şi forţe antrenante – consecinţele utilizării nedurabile a apelor

Cele mai semnificative şi răspândite presiuni sunt poluarea difuză, degradarea fizică a ecosistemelor acvatice (modificarea fizică) şi, în special în Europa de Sud, supraexploatarea apelor. În unele state membre ale UE-15 şi, mai general, în UE-12, o problemă importantă

[14] Datele au fost disponibile numai până la 1 ianuarie 2003. Publicarea situaţiei privind punerea în aplicare a Directivei 91/271/CEE la nivelul tuturor statelor membre ale UE-27 este planificată pentru 2008.

este şi poluarea surselor punctiforme. Principalele forţe antrenante principale care cauzează aceste presiuni sunt industria, gospodăriile, agricultura, navigaţia, energia hidroelectrică, protecţia împotriva inundaţiilor şi dezvoltarea urbană.

Lipsa internalizării costurilor de mediu de până acum ar putea fi un motiv suplimentar din cauza căruia utilizarea apei nu s-a făcut într-un mod durabil până în prezent. Cu toate acestea, DCA introduce un sistem în care trebuie să se ia în consideraţie costurile de mediu şi cele ale resurselor atunci când se stabileşte contribuţia diferitelor utilizări ale apei la recuperarea costurilor serviciilor de utilizare a apei.

3. REZULTATELE STATELOR MEMBRE – SUNT NECESARE AMELIORĂRI

Comisia a evaluat rapoartele statelor membre în special cu privire la patru aspecte: conformarea cu transpunerea legislativă, respectarea articolului 3, respectarea articolului 5 şi calitatea generală de raportare. Pentru aceste ultime trei aspecte, rezultatele sunt prezentate într-o figură care indică rezultatele relative ale statelor membre pe baza unui sistem simplu de notare. Metodologia, rezultatele mai detaliate şi interpretarea acestora sunt prezentate în documentul de lucru al serviciilor Comisiei[15], care însoţeşte această comunicare.

3.1. Transpunerea legislativă – o imagine negativă

Puţine dintre statele membre ale UE-15 au transpus Directiva-cadru privind apa în legislaţia naţională până la termenul solicitat, adică până în decembrie 2003. Comisia a iniţiat unsprezece acţiuni privind încălcarea dreptului comunitar, iar Curtea de Justiţie a hotărât împotriva a cinci state membre[16] pentru că nu au comunicat transpunerea DCA. În afară de aceasta, Curtea de Justiţie a clarificat mai multe aspecte privind transpunerea[17]. Pentru UE-12, termenul de notificare a legislaţiei naţionale a fost data aderării, respectat de toate statele.

Calitatea transpunerii legislative este slabă. Pe baza unei evaluări preliminarii, Comisia a identificat 19 state membre cu deficienţe grave în ceea ce priveşte articolele 4, 9 sau 14. Majoritatea celorlalte state membre nu au reuşit să transpună integral DCA. Comisia va aborda aceste concluzii negative cu cea mai înaltă prioritate.

3.2. Măsuri administrative (articolul 3) – un început încurajator

După transpunere, următorul pas important a fost stabilirea districtelor hidrografice şi desemnarea autorităţilor competente (în conformitate cu articolul 3). Majoritatea statelor membre au prezentat rapoarte către Comisie la timp. Pentru întârzierile de raportare, Comisia a lansat nouă proceduri de încălcare a dreptului comunitar, din care toate, cu excepţia uneia, au fost rezolvate până în prezent.

Deşi majoritatea măsurilor administrative par să fie capabile să asigure punerea adecvată în aplicare, rezultatele reale vor deveni vizibile în practică numai în anii următori. Cu toate

---

15 SEC(2007) 362.

16 Belgia (C-33/05), Luxemburg (C-32/05), Germania (C-67/05), Italia (C-85/05) şi Portugalia (C-118/05)

17 Cauza C-32/05: Comisia împotriva Luxemburg - (Hotărârea din 30/11/2006). Acesta este singurul caz care mai este încă deschis.

acestea, adesea este neclar modul în care funcționează măsurile de coordonare între autorități diferite din cadrul statelor membre.

Figura 2 ilustrează rezultatele generale ale statelor membre cu privire la stabilirea districtelor hidrografice şi desemnarea autorităților competente.

Majoritatea statelor membre care fac parte dintr-un district hidrografic internațional au pus în aplicare acordurile necesare şi măsurile de coordonare. Cu toate acestea, în anumite cazuri, procesul este încă în curs de derulare sau există un scop clar de îmbunătățire a măsurilor de coordonare. Mai multe concluzii despre evaluarea rapoartelor cu privire la articolul 3 se pot găsi în documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

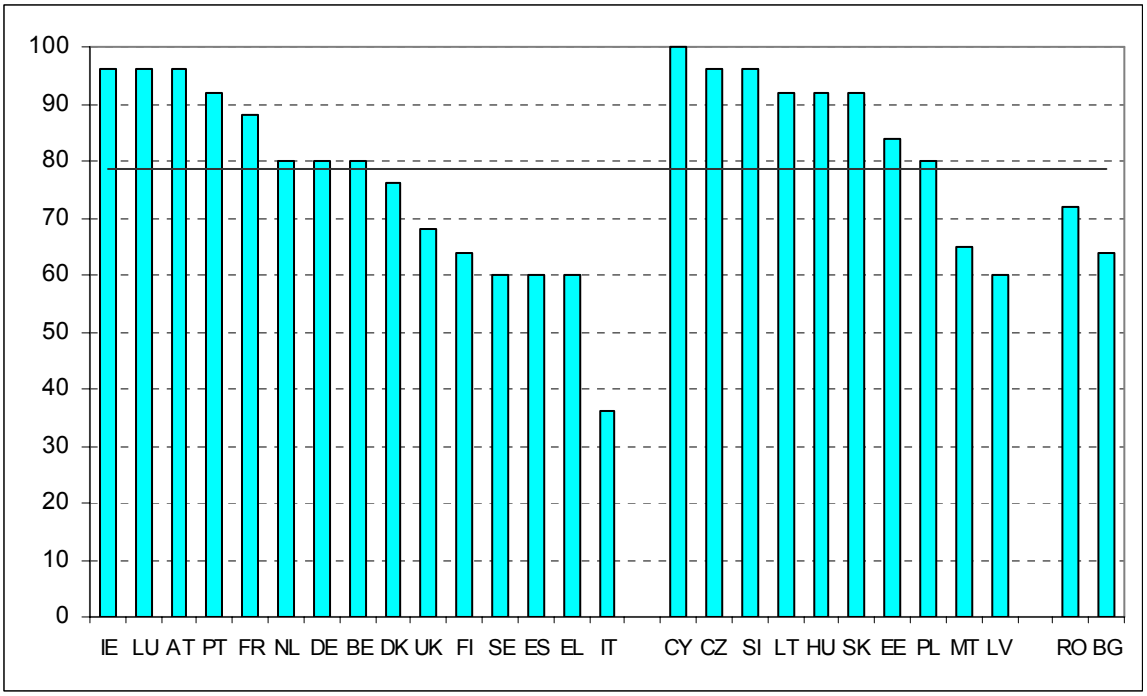

Figura 2: Indicator de performanță pe stat membru cu privire la punerea în aplicare a cadrului administrativ – articolul 3 din DCA – inclusiv media la nivelul UE-27 (pe baza rapoartelor statelor membre)[18]

3.3. Analiza de mediu şi economică (articolul 5) – diferențe mari şi câteva decalaje majore

Prima analiză a DCA include un studiu cuprinzător al impactului asupra mediului pe care îl au activitățile umane şi o analiză economică a utilizărilor apei şi gradele de recuperare a costurilor. Majoritatea statelor membre au prezentat rapoarte la timp. Comisia se află în curs de derulare a procedurii de încălcare a dreptului comunitar împotriva a două state membre care au depus numai primele rapoarte (incomplete), cu întârzieri semnificative.

[18] Pentru mai multe detalii despre cifre şi interpretarea lor, a se vedea SEC(2007) 362.

În general, majoritatea statelor membre au depus eforturi considerabile pentru această primă analiză, furnizând o bază de date care nu exista anterior la nivelul UE. Cu toate acestea, calitatea rapoartelor şi nivelul detaliilor variază considerabil.

Rezultatele generale ale statelor membre poate fi observate în Figura 3. Mai multe state au elaborat un raport bun sau satisfăcător. Cu toate acestea, în toate cazurile, datele care lipsesc trebuie să fie completate pentru a oferi o bază solidă pentru planurile din 2009 de gestionare a bazinelor hidrografice. Unele rapoarte nu respectă în mod clar cerinţele minime din directivă. Analiza economică este principala deficienţă. Aceasta priveşte în special identificarea corespunzătoare a serviciilor de utilizare a apei şi a utilizărilor, precum şi evaluarea gradului de recuperare a costurilor. Aceste concluzii sunt explicate mai detaliat în documentul de lucru al serviciilor Comisiei.

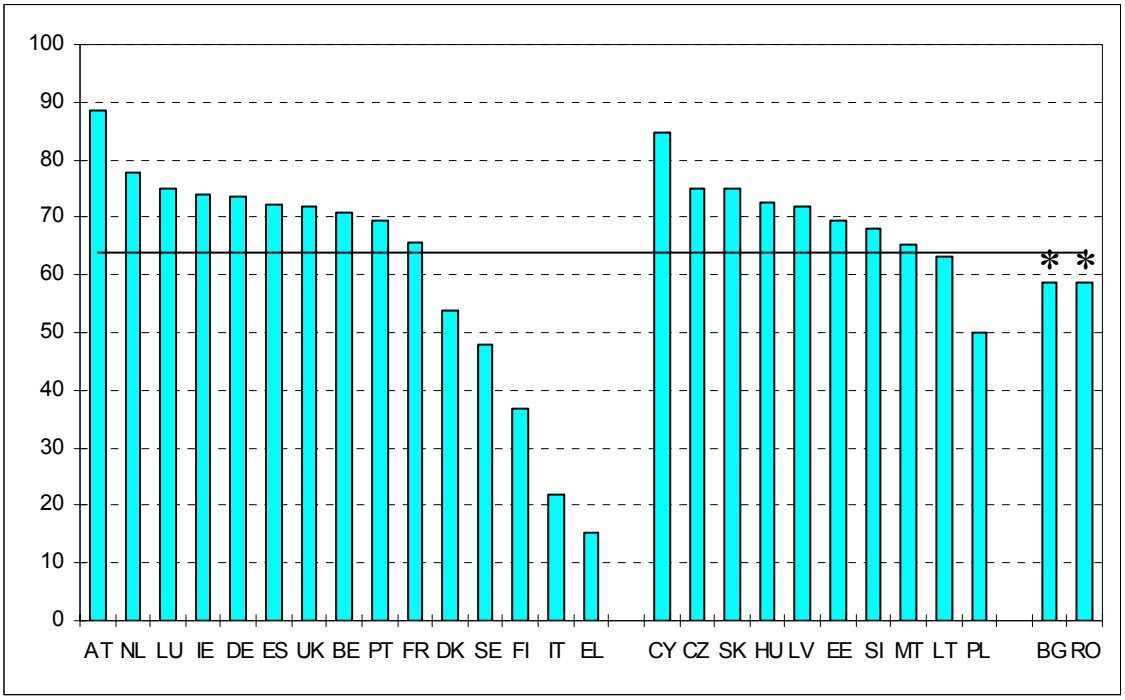

*Figura 3: Indicator de performanţă pe stat membru cu privire la punerea în aplicare a analizei de mediu şi economice – articolul 5 din DCA – inclusiv media la nivelul UE-27 (pe baza rapoartelor statelor membre). *Punctajele pentru BG şi RO se bazează pe evaluări preliminarii.*[18]

3.4. Rezultatele activităţii de raportare – câteva oportunităţi ratate

În afară de calitatea conţinutului rapoartelor, un alt indicator important este calitatea generală de raportare. DCA oferă un potenţial semnificativ pentru alinierea administraţiei şi reducerea costurilor pe termen lung. Între timp, îmbunătăţirea clarităţii şi completarea rapoartelor va face mai uşoară comunicarea rezultatelor către public.

Primele indicaţii despre rezultatele activităţii de raportare sunt prezentarea la timp a raportului şi claritatea şi caracterul complet al acestuia. Figura 4 oferă o imagine şi atribuie statelor membre o punctaj pentru îndeplinirea cerinţelor de raportare în conformitate cu articolele 3 şi 5.

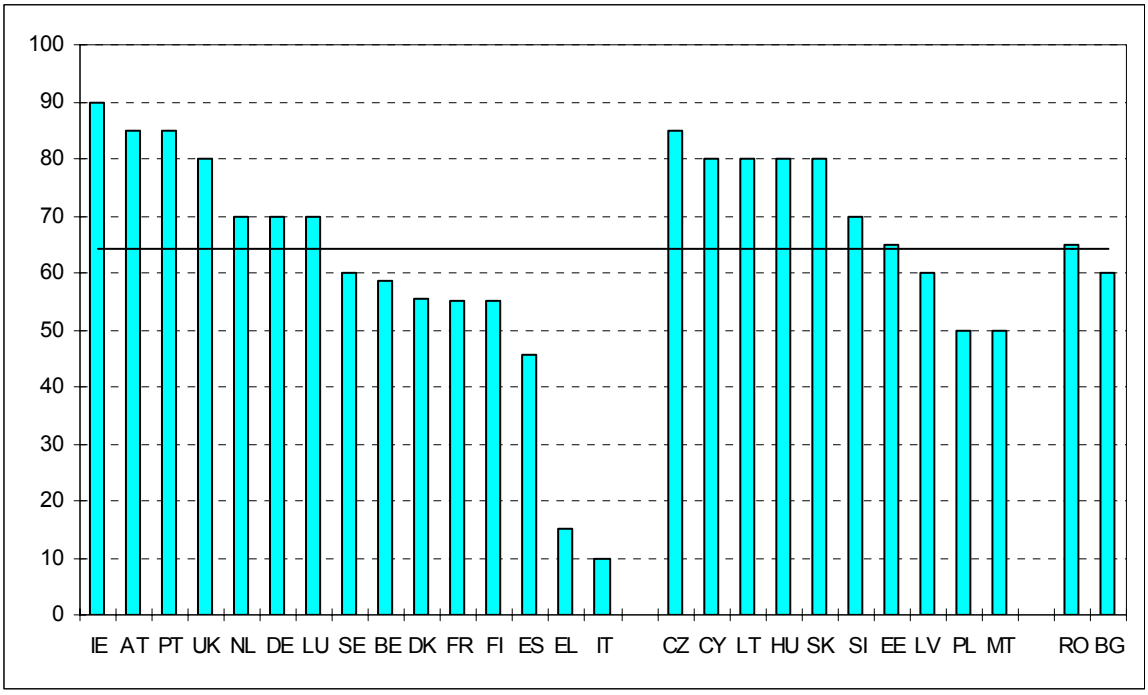

Figura 4: Indicator de performanță pe stat membru cu privire la rezultatele activității de raportare şi media la nivelul UE-27 (pe baza rapoartelor statelor membre).[18]

4. RECOMANDĂRI PENTRU STATELE MEMBRE – TIMP PENTRU ACȚIUNE PÂNĂ ÎN 2009

Statele membre trebuie să îşi finalizeze primele planuri de gestionare a bazinelor hidrografice până la sfârşitul anului 2009 şi trebuie să pună în aplicare politica de tarifare a apei până în 2010. Având în vedere experiența de punere în aplicare de până la ora actuală, rămâne timp suficient pentru a îmbunătăți situația şi pentru a completa datele lipsă. Mai mult, obligația de a informa şi consulta publicul în cadrul pregătirii planurilor de gestionare va necesita mai multă transparență şi obligația de justificare a măsurilor considerate necesare şi eficiente din punct de vedere al costurilor, precum şi a eventualelor excepții.

De aceea, Comisia invită statele membre să se concentreze în special asupra următoarelor trei domenii:

a) **Depăşirea deficiențelor actuale**. Pentru a îndeplini acest obiectiv, statele membre sunt încurajate:

- să pună integral în aplicare alte reglementări relevante ale UE, în special în ceea ce priveşte apele urbane uzate şi nitrații;
- să pună în practică toate instrumentele economice cerute de directivă (tarifare, recuperarea costurilor serviciilor de utilizare a apei, de mediu şi costurile resurselor, precum şi principiul poluatorul plăteşte). Exploatarea integrală a acestor instrumente economice va contribui cu adevărat la gestionarea durabilă a apei;
- să pună în practică o evaluare ecologică națională cuprinzătoare şi un sistem de clasificare ca bază pentru punerea în aplicare a directivei şi pentru îndeplinirea

obiectivului său de „stare ecologică bună”. Deficiențele din exercițiul prezent de intercalibrare trebuie să fie remediate cât mai curând posibil. Numai o evaluare ecologică completă, robustă şi viabilă va conduce la sporirea încrederii în DCA şi îi va asigura credibilitatea;

- să îmbunătățească metodologiile şi abordările unor probleme cheie (precum desemnarea corpurilor de apă puternic modificate, criteriile pentru evaluarea riscului sau abordarea situației cantitative a apelor subterane) şi să permită comparații între statele membre, în special în bazinele hidrografice internaționale;

- să reducă considerabil lacunele de date existente şi deficiențele din analiza conformă articolului 5, ca parte a pregătirii planurilor de gestionare a bazinelor râurilor.

b) **Integrarea gestionării durabile a apelor în alte domenii ale strategiei**. Pentru a îndeplini acest obiectiv, statele membre sunt încurajate:

- să se asigure că proiectele de infrastructură şi de dezvoltare umană durabilă, care ar putea produce deteriorarea mediului acvatic, urmează unui studiu de impact asupra mediului. În acest sens, transpunerea integrală şi aplicarea corespunzătoare, transparentă şi coordonată a articolului 4 alineatul (7) este crucială;

- să asigure alocarea unor fonduri corespunzătoare. Pentru a îndeplini acest obiectiv este important să se folosească la maximum potențialul fondurilor naționale şi instrumentele de finanțare ale UE, precum politica agricolă comună şi politica de coeziune. Până în prezent, alocările naționale de fonduri pentru îmbunătățiri în domeniul apei au fost insuficiente pentru a satisface nevoile, aşa cum au fost identificate în concluziile din analiza de mediu în conformitate cu DCA.

c) **Valorizarea la maximum a participării publicului**

Participarea publicului ar trebui să fie privită ca o oportunitate. Activitatea neîntreruptă privind raportarea voluntară şi sistemul de informare privind apa pentru Europa vor fi de folos la informarea publicului într-o manieră transparentă.

5. ACȚIUNILE COMISIEI – OFERTA PENTRU UN PARTENERIAT PRELUNGIT

Din aceste evaluări şi recomandări reiese clar faptul că statele membre au încă în fața lor o sarcină ambițioasă şi provocatoare dacă doresc să pună în aplicare cu succes DCA. Comisia realizează faptul că are un rol important de jucat. În acest sens, Comisia planifică acțiunile următoare, care sunt conforme cu DCA şi, în anumite cazuri, au un obiectiv mai larg de îndeplinit.

Acțiunea 1: Revizuirea parteneriatului cu statele membre

Comisia şi-a asumat angajamentul să continue cooperarea de succes în conformitate cu strategia comună de punere în aplicare. Acest program de lucru în asociere[19] cu statele

[19] A se vedea programul de lucru: http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/strategy4.pdf.

membre şi cu alte ţări, precum şi implicarea factorilor responsabili şi a ONG-urilor promovează o înţelegere comună, schimbul de bune practici şi de informaţii în anumite probleme cheie. Comisia este convinsă că această abordare a oferit deja rezultate mai bune faţă de o abordare mai formală pentru punerea în aplicare. Cu toate acestea, în cazul în care insuccesul va deveni evident, Comisia nu va ezita să îşi folosească toate competenţele conferite prin tratat.

Acest sprijin se va concentra asupra deficienţelor actuale descrise la punctul 5.1, în special instrumentele economice. Comisia va depune eforturi speciale şi pentru a îmbunătăţi evaluarea „stării ecologice". În 2005, Comisia a publicat reţeaua de situri de intercalibrare[20]. În prezent, pregăteşte o decizie privind rezultatele intercalibrării, pentru a fi adoptată înainte de sfârşitul anului 2007 şi care va fi un punct de referinţă pentru ceea ce înseamnă „starea ecologică bună" în toate statele membre. Ea va continua să lucreze pentru un cadru cuprinzător pentru evaluarea ecologică a biodiversităţii acvatice.

În plus, Comisia va continua să sprijine statele membre ale UE-12 pentru a pune în aplicare politica UE în domeniul apei şi să se implice în convenţiile internaţionale privind râurile.

Acţiunea 2: Asigurarea integrării în politicile UE

Progrese considerabile au fost deja realizate în ceea ce priveşte integrarea politicii în domeniul apei în alte politici sectoriale ale UE, în special în agricultură, energie, transporturi, cercetare, relaţii externe şi dezvoltare regională. Discuţiile comune şi deschise dintre diferite autorităţi competente la nivelul UE şi al statelor membre, în care au fost implicaţi factorii responsabili şi ONG-urile, au avut rezultate şi concluzii valoroase.[21]

Comisia şi-a asumat angajamentul de a continua exercitarea rolul de lider în acest domeniu, prin explorarea unor modalităţi suplimentare de întărire a integrării consideraţiilor cu privire la apă în alte politici şi reglementări ale UE. Scopul său este de a determina alte politici sectoriale să contribuie mai eficient la protejarea mediului acvatic şi la îndeplinirea obiectivelor DCA, directivei despre managementul riscului de inundaţii şi alte altor reglementări comunitare în domeniul apei.

Aşa cum au identificat recent directorii responsabili cu resursele hidrografice din cadrul UE, cu privire la agricultură[22], există o oportunitate, în discuţiile care vor urma privind viitorul politicii agricole comune de a integra într-o mai mare măsură politica în domeniul apei şi politica agricolă. În ceea ce priveşte politica de coeziune, Comisia va continua eforturile pentru a asigura că sprijinul acordat prin intermediul fondurilor este conform politicii în domeniul apei[23]. Politicile în domeniul transporturilor (navigaţia) şi al energiei (energia hidroelectrică) vor continua să fie puse în aplicare astfel încât să reducă impactul negativ asupra mediului acvatic. Mai mult, în cadrul punerii în aplicare a celui de-al şaptelea program cadru de cercetare, apa va trebui considerată o prioritate. În ultimul rând, revizuirea ulterioară a altor reglementări aplicabile mediului, precum directiva privind prevenirea şi controlul

---

20 Decizia 2005/646/CE a Comisiei,17.8.2005 (JO L 243, 19.9.2005, p.1)

21 Anumite realizări semnificative sunt enumerate în anexa la SEC(2007) 362.

22 A se vedea Declaraţia privind agricultura, aprobată de directorii europeni din domeniul apei şi discutată de Consiliul de mediu (16650/06 ENV 698 AGRI 402), decembrie 2006 http://forum.europa.eu.int/Public/irc/env/wfd/library.

23 A se vedea, de asemenea, http://ec.europa.eu/environment/integration/pdf/final_handbook.pdf.

integrat al poluării şi directiva privind habitatele, ar putea să sporească contribuția acestora la îndeplinirea obiectivelor DCA. Comisia va continua, de asemenea, să stimuleze gestionarea intensificată a apelor în statele relevante care nu sunt membre.

Acțiunea 3: Promovarea folosirii instrumentelor economice

Comisia va folosi instrumentele economice cu prioritate în contextul punerii în aplicare şi stimulării schimburilor suplimentare de informații privind bunele practici cu şi între statele membre, inclusiv folosirea mai intensă a documentelor orientative existente. Mai mult, Comisia caută să promoveze clasificarea operatorilor în domeniul apelor. Ea lucrează, de asemenea, la un studiu pilot privind costurile şi beneficiile punerii în aplicare a DCA şi va promova dezvoltarea metodelor şi instrumentelor armonizate ale UE folosind, de exemplu, proiectele de cercetare.[24]

Acțiunea 4: Abordarea schimbărilor climatice în cadrul gestionării apelor

Impactul schimbărilor climatice, inclusiv inundațiile şi seceta repetate, ar putea spori riscul de neîndeplinire a obiectivelor DCA. Riscul ridicat al evenimentelor extreme este abordat parțial de o propunere de directivă privind inundațiile. Rezultatele unei analize mai profunde despre raritatea apei şi despre secetă vor fi incluse într-o comunicare planificată pentru mijlocul anului 2007.

În plus față de politicile de atenuare şi de adaptare incluse în programul privind schimbările climatice europene şi în viitoarea carte verde privind adaptarea la schimbările climatice, Comisia va încuraja folosirea integrală a posibilităților existente de a include schimbările climatice în planurile privind gestionarea bazinelor hidrografice şi va încuraja integrarea viitoare a schimbărilor climatice, a strategiilor de atenuare şi de adaptare în aplicarea politicii UE în domeniul apei.

Acțiunea 5: Crearea unui sistem ambițios de informare privind apa pentru Europa (WISE)[25]

Comisia şi Agenția Europeană de Mediu şi-au asumat angajamentul de a dezvolta WISE până în 2010. WISE va servi drept catalizator al unor eforturi mai mari de a moderniza şi de a alinia colectarea şi diseminarea informațiilor pentru politica europeană în domeniul apei. Este o parte integrantă a unor inițiative mai largi, precum sistemul comun informare privind mediul (SEIS) şi INSPIRE.

6. CONCLUZII

Rapoartele statelor membre privind obligațiile inițiale, în conformitate cu Directiva-cadru privind apa, indică unele rezultate încurajatoare, deşi există deficiențe majore în anumite domenii. Mai este încă timp pentru a remedia deficiențele până în 2010, când vor trebui adoptate primele planuri de gestionare a bazinelor hidrografice.

---

[24] Un exemplu este proiectul actual FP6 AQUAMONEY (http://www.aquamoney.org).

[25] http://water.europa.eu

Transpunerea insuficientă şi lipsa unei analize economice sunt principalele lacune în punerea în aplicare a DCA de până acum. În timp ce, în mai multe cazuri, este necesară intensificarea cooperării internaționale, au fost observate îmbunătățiri semnificative în mai multe zone, precum Dunărea.

Progrese suplimentare sunt necesare în domenii precum integrarea politicii în domeniul apei în alte politici sectoriale şi evaluarea impactului schimbărilor climatice asupra ciclului apei, inclusiv inundațiile şi seceta şi cererea şi oferta de apă pe termen lung, cu scopul de a pune în aplicare gestionarea durabilă a apei, pe termen lung, la nivelul UE.

Comisia şi-a asumat angajamentul de a reînnoi parteneriatul cu statele membre în conformitate cu strategia comună de punere în aplicare, pentru a aborda în comun unele provocări viitoare. Un element important îl reprezintă dezvoltarea sistemului de informare privind apa pentru Europa.

În concluzie, primul raport privind punerea în aplicare a DCA ilustrează faptul că s-au făcut paşi semnificativi către o „gestionare durabilă a apei în Uniunea Europeană”. Împreună cu directivele privind apa care sunt încă în curs de negociere, DCA oferă toate instrumentele pentru gestionarea durabilă a apei în UE în anii următori. Cu toate acestea, statele membre mai trebuie să parcurgă o cale lungă şi plină de provocări pentru a pune în aplicare aceste instrumente în cel mai viabil mod posibil. Statele membre au depus eforturi considerabile pentru a îndeplini acest obiectiv.